

Elementy analizy wektorowej

Lista zadań

Opracowanie: dr Marian Gewert, doc. Zbigniew Skoczylas

Całki krzywoliniowe nieorientowane

1. Obliczyć całkę krzywoliniową nieorientowaną $\int_{\Gamma} f \, dl$, jeżeli:

(a) $f(x, y) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2}}$, Γ – odcinek łączący punkty $(0, -1)$, $(2, 0)$;

(b) $f(x, y) = xy$, Γ – część okręgu $x^2 + y^2 = R^2$ leżąca, w pierwszej ćwiartce układu współrzędnych;

(c) $f(x, y, z) = x + y$, Γ – ćwiartka okręgu $\begin{cases} x^2 + y^2 + z^2 = R^2, \\ y = x, \end{cases}$ położona w pierwszym oktan- cie układu współrzędnych;

(d) $f(x, y) = (x^2 + y^2)^2$, Γ – okrąg $x^2 + y^2 = 9$;

(e) $f(x, y) = xy$, Γ – część okręgu $x^2 + y^2 - 2y = 0$, położona w pierwszej ćwiartce układu współrzędnych;

(f) $f(x, y) = \arctg \frac{y}{x}$, Γ – łuk spirali Archimedesesa $x = t \cos t$, $y = t \sin t$, $t \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right]$.

2. Obliczyć długości łuków:

(a) Γ : $x = a(t - \sin t)$, $y = a(1 - \cos t)$, gdzie $0 \leq t \leq 2\pi$ oraz $a > 0$;

(b) Γ – jeden zwój linii śrubowej o skoku h nawiniętej, na walec o promieniu R ;

(c) Γ : $x = e^{-t} \cos t$, $y = e^{-t} \sin t$, $z = e^{-t}$, gdzie $0 \leq t < \infty$.

3. Obliczyć pole części powierzchni bocznej walca $x^2 + y^2 = 1$ ograniczonej płaszczyznami $z = -x$, $z = 5 + y$.

4. Obliczyć masy podanych łuków o wskazanych gęstościach liniowych:

(a) Γ : $x = a \cos t$, $y = a \sin t$, gdzie $t \in [0, 2\pi]$, $\lambda(x, y) = |y|$ oraz $a > 0$;

(b) Γ : $x = r \cos t$, $y = r \sin t$, $z = bt$, gdzie $0 \leq t \leq 2\pi$, $\lambda(x, y, z) = x^2 + y^2 + z^2$ oraz $r, b > 0$;

(c) Γ : $x = t$, $y = \frac{t^2}{2}$, $z = \frac{t^3}{3}$, gdzie $0 \leq t \leq 1$, $\lambda(x, y, z) = \sqrt{2y}$.

5. Wyznaczyć współrzędne środków masy łuków jednorodnych:

- (a) linia łańcuchowa $y = \frac{a}{2} (e^{x/a} + e^{-x/a})$, gdzie $-a \leq x \leq a$;
- (b) linia śrubowa $x = r \cos t$, $y = r \sin t$, $z = bt$, gdzie $0 \leq t \leq 2\pi$;
- (c) brzeg trójkąta sferycznego $x^2 + y^2 + z^2 = 1$, gdzie $x \geq 0$, $y \geq 0$, $z \geq 0$;
- (d) ćwiartka okręgu o promieniu R ;
- (e) półokrąg o promieniu R wraz ze średnicą;
- (f) krzywa $x^2 + y^2 = 1$, $x + 2y + 3z = 12$;
- (g) łuk cykloidy $x = t - \sin t$, $y = 1 - \cos t$, gdzie $t \in [0, 2\pi]$;
- (h) łuk okręgu $x^2 + y^2 = 1$, położony powyżej prostej $y = x$;
- (i) łuk asteroidy opisany równaniem $x = 6 \cos^3 t$, $y = 6 \sin^3 t$, gdzie $t \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right]$.

6. Obliczyć momenty bezwładności podanych łuków jednorodnych o masie M względem wskazanych osi:

- (a) brzeg kwadratu o boku a , względem przekątnej;
- (b) odcinek AB , gdzie $A = (1, 2, 3)$, $B = (3, 5, 4)$, względem osi Oz ;
- (c) linia śrubowa $x = a \cos t$, $y = a \sin t$, $z = bt$, gdzie $0 \leq t \leq 2\pi$, względem osi Oz .

Całki krzywoliniowe zorientowane

7. Obliczyć całki krzywoliniowe zorientowane z podanych pól wektorowych po wskazanych łukach (zorientowanych zgodnie z parametryzacją):

- (a) $\mathbf{F}(x, y) = (x^2 + y^2, xy)$, $\Gamma : x = t$, $y = e^t$, gdzie $t \in [0, 1]$;
- (b) $\mathbf{F}(x, y, z) = (yz, xz, xy)$, $\Gamma : x = \cos t$, $y = \sin t$, $z = t$, gdzie $t \in [0, 2\pi]$;
- (c) $\mathbf{F}(x, y, z) = (y, z, x)$, Γ – odcinek AB , gdzie $A = (1, -1, 2)$, $B = (0, 2, 3)$;
- (d) $\mathbf{F}(x, y) = \left(\frac{y - \sqrt{x}}{\sqrt{x}}, 2\sqrt{x}\right)$, Γ – wykres funkcji $y = \log_2 x$, przebiegający od punktu $A = (1, 0)$ do $B = (4, 2)$;
- (e) $\mathbf{F}(x, y) = (y, x)$, Γ – łamana o wierzchołkach $A = (0, 0)$, $B = (2, 0)$, $C = (4, 4)$, $D = (0, 4)$, przebiegająca w kolejności A, B, C, D ;
- (f) $\mathbf{F}(x, y, z) = (yz, zx, xy)$, Γ – odcinek o początku $A = (2, -1, 0)$ i końcu $B = (0, 1, 3)$;
- (g) $\mathbf{F}(x, y, z) = (y + 1, x - 2y, 3z^2)$, Γ – zwój linii śrubowej $x = 3 \cos t$, $y = 3 \sin t$, $z = \frac{t}{\pi}$, gdzie $t \in [0, 2\pi]$;
- (h) $\mathbf{F}(x, y) = (x \cos y, y \sin x)$, Γ – odcinek o początku $P = (0, 0)$ i końcu $K = (\pi, 2\pi)$.

8. Obliczyć całki krzywoliniowe z pól wektorowych $\mathbf{F}$ po łukach Γ (orientacja łuku jest zgodna ze wzrostem zmiennej):

(a) $\mathbf{F}(x, y) = (x - y, x + y)$, $\Gamma : y = \sin x$, gdzie $0 \leq x \leq \pi$;

(b) $\mathbf{F}(x, y) = (\ln x, \ln y)$, $\Gamma : y = x^2$, gdzie $1 \leq x \leq e$.

9. Obliczyć całki krzywoliniowe zorientowane po wskazanych łukach zamkniętych:

(a) $\oint_{\Gamma} xy \, dx + x^2 \, dy$, gdzie Γ jest brzegiem trójkąta o wierzchołkach $A = (0, 0)$, $B = (1, 2)$, $C = (-1, 4)$, zorientowanym dodatnio;

(b) $\oint_{\Gamma} x^2 y \, dx + xy(y + 1) \, dy$, gdzie Γ jest okręgiem $x^2 + y^2 + 2y = 0$, zorientowanym dodatnio;

(c) $\oint_{\Gamma} (3x + 5z) \, dx + (x + 4y) \, dy + (6x - z) \, dz$, gdzie Γ jest brzegiem trójkąta o wierzchołkach $A = (2, 0, 0)$, $B = (0, 2, 0)$, $C = (0, 0, 2)$, obieganym w kolejności $ABCA$.

10. Obliczyć całki krzywoliniowe zorientowane z potencjalnych pól wektorowych $\mathbf{F}$ po dowolnym łuku o początku A i końcu B :

(a) $\mathbf{F}(x, y) = (x, y)$, $A = (1, 1)$, $B = (-1, -2)$;

(b) $\mathbf{F}(x, y) = (\sin x \cos y, \cos x \sin y)$, $A = \left(\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$, $B = (\pi, \pi)$;

(c) $\mathbf{F}(x, y, z) = (x^2 - 2yz, y^2 - 2xz, z^2 - 2xy)$, $A = (0, 0, 0)$, $B = (1, 1, 1)$;

(d) $\mathbf{F}(x, y, z) = (2xyz, x^2 z, x^2 y + 1)$, $A = (1, 2, 3)$, $B = (3, 2, 1)$.

11. Sprawdzić, że całki krzywoliniowe nie zależą od kształtu krzywej całkowania i następnie obliczyć je:

(a) $\int_{(0,0)}^{(1, \frac{\pi}{2})} e^x \cos y \, dx - e^x \sin y \, dy$;

(b) $\int_{(2,1)}^{(1,2)} \frac{y}{x^2} \, dx - \frac{1}{x} \, dy$, wzdłuż łuku nie przechodzącego przez oś Oy ;

(c) $\int_{(1,1,1)}^{(2,3,4)} (x^2 - 2yz) \, dx + (y^2 - 2xz) \, dy + (z^2 - 2xy) \, dz$.

12. Wykorzystując twierdzenie Greena obliczyć całki krzywoliniowe zorientowane. Sprawdzić wynik obliczając te całki bezpośrednio:

(a) $\oint_{\Gamma} (1 - x^2) y \, dx + x(1 + y^2) \, dy$, gdzie Γ jest okręgiem $x^2 + y^2 = R^2$, zorientowanym dodatnio;

(b) $\oint_{\Gamma} (x^2 + y) \, dx + (x + y^2) \, dy$, gdzie Γ jest brzegiem trójkąta o wierzchołkach $A = (1, 1)$, $B = (3, 2)$, $C = (2, 5)$, zorientowanym dodatnio;

(c) $\oint_{\Gamma} e^x (1 - \cos y) \, dx - e^x (y - \sin y) \, dy$, gdzie Γ jest brzegiem obszaru $0 \leq x \leq \pi$, $0 \leq y \leq \sin x$,

zorientowanym dodatnio;

(d) $\oint_{\Gamma} (x+y)^2 dx - (x-y)^2 dy$, gdzie Γ jest krzywą zamkniętą złożoną z łuku paraboli $y = x^2$ między punktami $(0, 0)$ i $(1, 1)$ oraz z odcinka łączącego te punkty, zorientowaną dodatnio;

(e) $\oint_{\Gamma} xy dx + (x^2 - y^2) dy$, gdzie Γ jest brzegiem trójkątem o wierzchołkach $A = (0, 0)$, $B = (1, 0)$, $C = (1, 2)$, zorientowanym dodatnio;

(f) $\oint_{\Gamma} x^2 y dx - y^2 x dy$, gdzie Γ jest brzegiem ćwiartki koła $x^2 + y^2 \leq 4$, $x \geq 0$, $y \geq 0$, dodatnio zorientowanym;

(g) $\oint_{\Gamma} x^2 y dx - xy^2 dy$, gdzie Γ jest okręgiem $x^2 + y^2 = 2$, dodatnio zorientowanym.

(h) $\oint_{\Gamma} (xy + x + y) dx + (xy + x - y) dy$, gdzie Γ jest okręgiem $x^2 + y^2 = 4x$, dodatnio zorientowanym.

13. Za pomocą całki krzywoliniowej zorientowanej obliczyć pola obszarów ograniczonych łukami zamkniętymi:

(a) elipsa $\Gamma : x = a \cos t$, $y = b \sin t$, gdzie $t \in [0, 2\pi]$;

(b) kardioda $\Gamma : x = 2 \cos t - \cos 2t$, $y = 2 \sin t - \sin 2t$, gdzie $t \in [0, 2\pi]$;

(c) asteroida $\Gamma : x = \cos^3 t$, $y = \sin^3 t$, gdzie $t \in [0, 2\pi]$.

14. Obliczyć pracę w polu wektorowym $\mathbf{F}$ podczas ruchu po łuku zorientowanym Γ , jeżeli:

(a) $\mathbf{F}(x, y) = (2xy, x^2)$, Γ – dowolny łuk łączący punkty $A = (1, 0)$, $B = (0, 3)$;

(b) $\mathbf{F}(x, y, z) = (xy, y + z, z)$, $\Gamma : x = \cos t$, $y = \sin t$, $z = t$, od punktu $A = (1, 0, 0)$ do punktu $B = (-1, 0, \pi)$;

(c) $\mathbf{F}(x, y, z) = (-x, -y, -z)$, Γ – dowolny łuk łączący punkt $A = (x_1, y_1, z_1)$ należący do sfery $x^2 + y^2 + z^2 = r^2$, z punktem $B = (x_2, y_2, z_2)$ należącym do sfery $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$;

(d) $\mathbf{F}(x, y) = (x + y, x^2 - y^2)$, Γ – prawy półokrąg łączący punkty $A = (3, 0)$ i $B = (3, 4)$;

(e) $\mathbf{F}(x, y) = (2x - y, x - 2y)$, Γ – wykres funkcji $y = e^x$, od punktu $(0, 1)$ do $(1, e)$;

(f) $\mathbf{F}(x, y) = \frac{(y, x)}{x^2 + y^2}$, Γ – łuk okręgu $x^2 + y^2 = 4$, od punktu $P = (2, 0)$ do $K = (0, 2)$.

Całki powierzchniowe niezorientowane

15. Obliczyć całki powierzchniowe niezorientowane po wskazanych płatach:

(a) $\iint_{\Sigma} (x^2 + y^2) dS$, gdzie Σ jest sferą $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$;

(b) $\iint_{\Sigma} (x + y + z) dS$, gdzie Σ jest częścią płaszczyzny $x + y + z = 1$, położoną w pierwszym

oktancie układu współrzędnych;

(c) $\iint_{\Sigma} \sqrt{x^2 + y^2} dS$, gdzie Σ jest stożkiem $z = \sqrt{x^2 + y^2}$, $z \leq 3$;

(d) $\iint_{\Sigma} (x^2 + y^2 + z^2) dS$, gdzie Σ jest płatem opisanym przez warunki $y^2 + z^2 = 1$, $z \geq 0$, $0 \leq x \leq 2$;

(e) $\iint_{\Sigma} (x + y) dS$, gdzie Σ jest półsferyą o równaniu $z = \sqrt{4 - x^2 - y^2}$;

(f) $\iint_{\Sigma} \frac{dS}{x^2 + y^2}$, gdzie Σ jest walcem $x^2 + y^2 = 4$, ograniczonym płaszczyznami $z = 1$, $z = 2$.

16. Obliczyć pola płatów:

(a) Σ – część płaszczyzny $2x + 3y + z - 6 = 0$ wycięta przez walec $x^2 + y^2 = 4$;

(b) Σ – część paraboloidy $z = x^2 + y^2$ odcięta przez płaszczyznę $z = h$ ($h > 0$);

(c) Σ – powierzchnia boczna stożka ściętego o promieniach podstaw r, R i wysokości h ($r < R$);

(d*) Σ – fragment powierzchni Ziemi zawarty między południkami 60° i 80° **W** oraz równoleżnikami 45° i 60° **N**. Przyjąć promień Ziemi $R = 6370$ km.

17. Obliczyć masy płatów o wskazanych gęstościach powierzchniowych:

(a) $z = x + y$, gdzie $x \in [1, 2]$, $y \in [2, 3]$, $\sigma(x, y, z) = xyz$;

(b) półsfera $z = \sqrt{R^2 - x^2 - y^2}$, $\sigma(x, y, z) = z$;

(c) stożek $z = \sqrt{x^2 + y^2}$, $z \leq 1$, $\sigma(x, y, z) = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$.

(d) $z = 2 - x - y$, $x \geq 0$, gdzie $y \geq 0$, $z \geq 0$, $\sigma(x, y, z) = xyz$;

(e) część walca $y^2 + z^2 = 1$ ograniczona płaszczyznami $x = 0$, $x = 2$, $y = 0$, o gęstości $\sigma(x, y, z) = y^2$.

18. Znaleźć położenia środków masy jednorodnych płatów materialnych:

(a) $x + y + z = 4$, $x^2 + y^2 \leq 1$;

(b) $z = 2\sqrt{x^2 + y^2}$, $2 \leq z \leq 6$;

(c) $z = x^2 + y^2$, $z \leq 1$;

(d) sześciennie pudełko o krawędzi a (otwarte od góry);

(e) powierzchnia boczna stożka ściętego o promieniach podstaw r, R i wysokości H ;

(f) trójkąt o wierzchołkach $A = (0, 0, 0)$, $B = (1, 2, -3)$, $C = (2, -2, 9)$;

(g) powierzchnia zamkniętego stożka o promieniu podstawy R i wysokości H ;

(h) $z = \sqrt{x^2 + y^2}$, gdzie $x \geq 0$, $z \leq 3$.

19. Obliczyć momenty bezwładności płatów materialnych względem wskazanych osi:

- (a) jednorodna sfera o promieniu R i masie M , względem średnicy;
- (b) paraboloida $z = x^2 + y^2$, gdzie $z \leq h$, o gęstości powierzchniowej masy $\sigma(x, y, z) = \frac{1}{\sqrt{1 + 4x^2 + 4y^2}}$, względem osi Oz ;
- (c) jednorodna powierzchnia ośmiościanu $|x| + |y| + |z| = a$ o masie M , względem osi Oz ;
- (d) jednorodna powierzchnia boczna walca $x^2 + y^2 = R^2$, $-H \leq z \leq H$, o masie M , względem osi Ox ;

Całki powierzchniowe zorientowane i elementy analizy wektorowej

20. Obliczyć całki powierzchniowe zorientowane:

- (a) $\oint_{\Sigma} xy \, dydz + yz \, dzdx + xz \, dxdy$,
gdzie Σ jest zewnętrzną stroną powierzchni czworościanu: $x + y + z \leq 1$, $x \geq 0$, $y \geq 0$, $z \geq 0$;
- (b) $\oint_{\Sigma} xy^2 \, dydz + yz^2 \, dzdx + zx^2 \, dxdy$,
gdzie Σ jest zewnętrzną stroną powierzchni sześciangu $0 \leq x \leq 1$, $0 \leq y \leq 1$, $0 \leq z \leq 1$;
- (c) $\iint_{\Sigma} x^2 \, dydz + y^2 \, dzdx + z^2 \, dxdy$;
gdzie Σ jest zewnętrzną stroną powierzchni stożka $\sqrt{x^2 + y^2} \leq z \leq 1$;
- (d) $\oint_{\Sigma} z^2 \, dxdy$,
gdzie Σ jest zewnętrzną stroną sfery $x^2 + y^2 + z^2 = 4$;
- (e) $\iint_{\Sigma} xyz \, dxdy$,
gdzie Σ jest częścią sfery $x^2 + y^2 + z^2 = 4$ położoną w pierwszym oktancie układu współrzędnych, zorientowaną na zewnątrz.

21. Uzasadnić wzory:

- (a) $\mathbf{rot}(\mathbf{grad} U) = \mathbf{O}$, gdzie U jest funkcją mającą ciągle pochodne cząstkowe drugiego rzędu na obszarze $V \subset \mathbb{R}^3$;
- (b) $\mathbf{rot}(f\mathbf{c}) = \mathbf{grad} f \times \mathbf{c}$, gdzie f jest funkcją mającą pochodne cząstkowe pierwszego rzędu na obszarze $V \subset \mathbb{R}^3$, a $\mathbf{c}$ – ustalonym wektorem;
- (c) $\mathbf{rot}(f\mathbf{F}) = \mathbf{grad} f \times \mathbf{F} + f(\mathbf{rot} \mathbf{F})$, gdzie funkcja f oraz pole wektorowe $\mathbf{F}$ są różniczkowalne w sposób ciągły na obszarze $V \subset \mathbb{R}^3$.

22. Uzasadnić wzory:

- (a) $\operatorname{div}(\mathbf{F} \times \mathbf{G}) = \mathbf{G} \circ \mathbf{rot} \mathbf{F} - \mathbf{F} \circ \mathbf{rot} \mathbf{G}$, gdzie pola wektorowe $\mathbf{F}$ i $\mathbf{G}$ są różniczkowalne na

obszarze $V \subset \mathbb{R}^3$;

(b) $\operatorname{div}(\mathbf{rot} \mathbf{F}) = 0$, gdzie pole wektorowe $\mathbf{F}$ ma składowe dwukrotnie różniczkowalne w sposób ciągły na obszarze $V \subset \mathbb{R}^3$.

23. Przy pomocy twierdzenia Gaussa–Ostrogradskiego obliczyć całki powierzchniowe zorientowane. Sprawdzić otrzymane wyniki wyznaczając te całki bezpośrednio:

(a) $\oint\limits_{\Sigma} 2xy \, dydz - y^2 \, dzdx + 2z \, dxdy,$

gdzie Σ jest zewnętrzną stroną brzegu obszaru $V : x^2 + y^2 + z^2 \leq 9, x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0$;

(b) $\oint\limits_{\Sigma} (x+z) \, dydz + (x+y) \, dzdx + (y+z) \, dxdy,$

gdzie Σ jest zewnętrzną stroną brzegu obszaru $V : x^2 + y^2 \leq R^2, x + y + z \leq 2R, z \geq 0$ ($R > 0$);

(c) $\oint\limits_{\Sigma} x^3 \, dydz + y^3 \, dzdx + z^3 \, dxdy,$

gdzie Σ jest wewnętrzną stroną powierzchni walca $V : x^2 + y^2 \leq R^2, 0 \leq z \leq H$;

(d) $\oint\limits_{\Sigma} x \, dydz + y \, dzdx + z \, dxdy,$

gdzie Σ jest zewnętrzną stroną walca $x^2 + z^2 \leq 1, 1 \leq y \leq 3$;

(e) $\oint\limits_{\Sigma} (x^2 + yz) \, dydz + (xz + y^2) \, dzdx + xy^2 \, dxdy,$

gdzie Σ jest zewnętrzną stroną walca $x^2 + y^2 \leq 1, 0 \leq z \leq 1$;

(f) $\oint\limits_{\Sigma} (x+y)^2 \, dydz + (y+z)^2 \, dzdx + (z+x)^2 \, dxdy,$

gdzie Σ jest zewnętrzną stroną sfery $x^2 + y^2 + z^2 = 4$.

(g) $\oint\limits_{\Sigma} x^3 \, dydz + y^3 \, dzdx + z^2 \, dxdy,$

gdzie Σ jest zewnętrzną stroną powierzchni walca $x^2 + y^2 \leq 9, 0 \leq z \leq 2$;

(h) $\oint\limits_{\Sigma} x \, dydz + y \, dzdx + z \, dxdy,$

gdzie płat Σ jest zewnętrzną stroną sfery $x^2 + y^2 + z^2 = 4$;

(i) $\oint\limits_{\Sigma} xz \, dxdy + xy \, dydz + yz \, dx dz,$

gdzie Σ jest zewnętrzną stroną czworościanu $x + y + z \leq 3, x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0$.

24. Korzystając z twierdzenia Stokesa obliczyć całki krzywoliniowe zorientowane. Sprawdzić otrzymane wyniki wyznaczając te całki bezpośrednio:

(a) $\oint_{\Gamma} x^2 y^3 \, dx + dy + z \, dz,$ gdzie Γ jest okręgiem $x^2 + y^2 = R^2, z = 0$, zorientowanym dodatnio;

(b) $\oint_{\Gamma} x \, dx + (x+y) \, dy + (x+y+z) \, dz,$ gdzie $\Gamma : x = \sin t, y = \cos t, z = \sin t + \cos t$ dla $t \in [0, 2\pi]$;

- (c) $\oint_{\Gamma} (y+z) dx + (z+x) dy + (x+y) dz$, gdzie Γ jest okręgiem $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$, $x = y$;
- (d) $\oint_{\Gamma} (y+z) dx + (z+x) dy + (x+y) dz$, gdzie Γ jest okręgiem $x^2 + y^2 + z^2 = 1$, $x + y + z = 0$;
- (e) $\oint_{\Gamma} (y+z) dx + (z+x) dy + (x+y) dz$, gdzie Γ jest elipsą $x^2 + y^2 = 4$, $x - z = 0$;
- (f) $\oint_{\Gamma} (y^2 + z^2) dx + (x^2 + z^2) dy + (x^2 + y^2) dz$, gdzie Γ jest łamaną zamkniętą o wierzchołkach $A = (0, 0, 0)$, $B = (1, 1, 0)$, $C = (1, 1, 1)$, przebieganą w kolejności $ABCA$.

25. Obliczyć strumienie pól wektorowych $\mathbf{F}$ przez płaty Σ :

- (a) $\mathbf{F}(x, y, z) = \left(\frac{x}{3}, z^2 - x^2, \frac{2z}{3} \right)$,
gdzie Σ jest powierzchnią zewnętrzną walca $x^2 + y^2 \leq R^2$, $0 \leq z \leq H$;
- (b) $\mathbf{F}(x, y, z) = \left(\frac{-x}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}, \frac{-y}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}, \frac{-z}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}} \right)$,
gdzie Σ jest powierzchnią zewnętrzną sfery $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$;
- (c) $\mathbf{F}(x, y, z) = (5x + z, x - 3y, 4y - 2z)$,
gdzie Σ jest górną częścią płaszczyzny $x + y + z = 2$, odciętej płaszczyznami układu współrzędnych;
- (d) $\mathbf{F}(x, y, z) = (x, 0, z)$, gdzie Σ jest zewnętrzną stroną walca o parametryzacji $(\cos u, \sin u, v)$ dla $u \in [0, 2\pi]$, $v \in [-1, 1]$;
- (e) $\mathbf{F}(x, y, z) = (x, y, z)$; gdzie Σ jest zewnętrzną powierzchnią stożka $\sqrt{x^2 + y^2} \leq z \leq 4$;
- (f) $\mathbf{F}(x, y, z) = (x, y, z)$; gdzie Σ jest zewnętrzną powierzchnią czworościanu $x + y + z \leq 1$, $x \geq 0$, $y \geq 0$, $z \geq 0$.

26. Obliczyć cyrkulacje pól wektorowych $\mathbf{F}$ wzdłuż wskazanych łuków zamkniętych zorientowanych Γ :

- (a) $\mathbf{F}(x, y, z) = (y^2, (x+y)^2, z)$, Γ – łamana zamknięta łącząca punkty $A = (1, 0, 0)$, $B = (0, 1, 0)$, $C = (0, 0, 1)$ w kolejności $ABCA$;
- (b) $\mathbf{F}(x, y, z) = (y, 1-x, -z)$, Γ – łuk zamknięty otrzymany w wyniku przecięcia powierzchni walca $(x-1)^2 + y^2 = 1$ i półsfery $(x-2)^2 + y^2 + z^2 = 4$ ($z \geq 0$), przebiegany w kierunku odwrotnym do ruchu wskazówek zegara.